

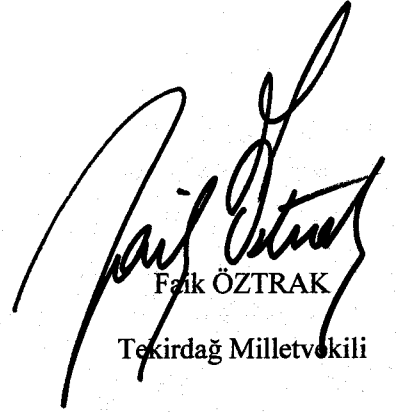
T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih 31.05.1977
Sayı 1871

3877

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda ifade edilen sorularımın Kalkınma Bakanı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

Bilindiği üzere Milli gelir hesapları, bir ekonomide iktisadi faaliyetlere ilişkin en kapsamlı ve önemli bilgileri içeren istatistiklerden birisidir. Bu nedenle söz konusu istatistiklerin titizlikle derlenmesi büyük önem arz etmektedir. Milli gelir hesaplarının oluşturulmasında gereken titizliğin gösterilmemesi istatistiklere duyulan güvenin sorgulanmasına yol açabileceği gibi karar alıcıların orta-uzun dönemde büyümenin sürdürülebilir ve nitelikli kılınması ile yüksek hızlara ulaşmasını sağlayacak doğru politikaları geliştirebilmesini de engelleyecektir.

Bu çerçevede (Zımni) Milli Gelir Deflatörünün gelişimi refah artışının temel göstergelerinden olan büyüme oranlarının hesaplanmasında önemli bir işleve sahiptir. Bu göstergenin olduğundan düşük hesaplanması reel milli gelir düzeyi ve artış oranının gerçek değerinin üzerinde, yüksek

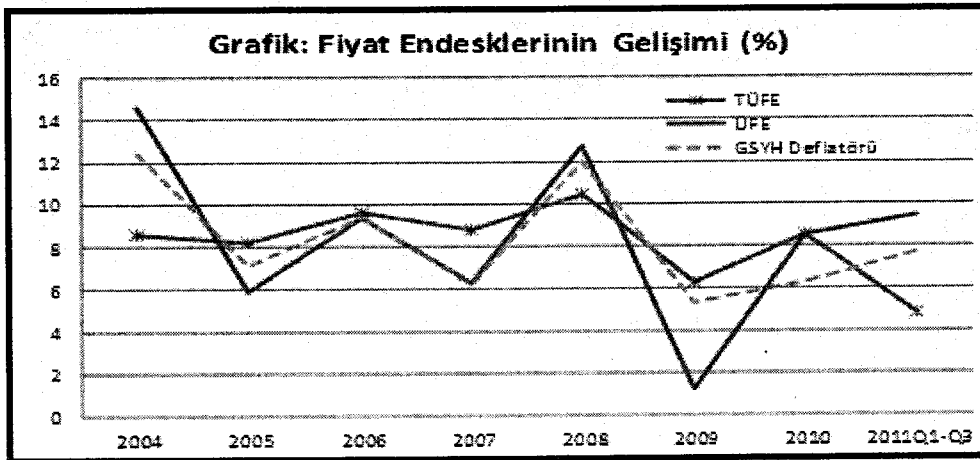
hesaplanması ise reel milli gelir düzeyi ve artış oranının gerçek değerinin altında tahmin edilmesine yol açacaktır.

Bu çerçevede Tüketici ve Üretici Fiyatlarının ölçümünün güncellendiği 2003 yılı ve sonrasında (Zımni) Milli Gelir Deflatörü ile özellikle ÜFE'nin, 2008 yılına kadar, oldukça paralel bir seyir izlediği; 2009 yılı krizi ve ardından ise bu ilişkinin kaybolduğu görülmektedir. Nitekim 2006–2008 yılları arasında bu göstergelerdeki artış hızı neredeyse aynı iken, izleyen dönemde aynı artış hızlarının belirgin bir şekilde ayrıştığı dikkati çekmektedir (bkz. Tablo.1 ve Grafik).

Tablo 1: Temel Fiyat Endekslerindeki Artış Oranı (%)

	TÜFE	ÜFE	GSYH Deflatörü
2004	8,6	14,6	12,4
2005	8,2	5,9	7,1
2006	9,6	9,4	9,3
2007	8,7	6,3	6,2
2008	10,4	12,7	12,0
2009	6,3	1,2	5,3
2010	8,6	8,5	6,3
2011Q1-Q3	4,8	9,4	7,7

Kaynak: TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca hesaplanmıştır.

Kaynak: TÜİK

Bu kapsamda, TÜİK tarafından hesaplanan (zımni) milli gelir deflatörünün gelişimiyle diğer temel fiyat göstergeleri (TÜFE ve ÜFE) arasındaki ilişkinin sistematik olarak kopması son 2 yılda büyüme hızlarının yüksek çıkmasına yol açmıştır. 2010 yılında % 9, 2011 yılının ilk 9 aylık döneminde ise (önceki yılın aynı dönemine göre) % 9,6 olarak hesaplanan büyüme hızları milli gelir deflatörünün, 2004–2008 döneminde olduğu gibi, ÜFE' ye benzer düzeyde artış göstermesi durumunda % 2–2,5 (puan) civarında gerileme gösterecektir.

Bu çerçevede, 2010 yılına ait büyüme rakamı % 9'dan % 6,8'e, 2011 yılının ilk üç ayında ise büyüme oranı % 9,6'dan % 7,6'ya inmektedir. Yine 2010-2011Q3 döneminde ortalama büyüme hızı % 9,3'den % 7,2'ye gerilemektedir.

Tablo 2: Büyüme Oranı Karşılaştırması (%)

	GSYH Sabit Fiyatlarla	GSYH-ÜFE Fiyatlarıyla
2004	9,4	7,3
2005	8,4	9,6
2006	6,9	6,9
2007	4,7	4,6
2008	0,7	0,0
2009	-4,8	-1,0
2010	9,0	6,8
2011Q1-Q3	9,6	7,6
Ortalama (2010-2011q3)	9,3	7,2

Kaynak: TÜİK verileri kullanılarak tarafımızca hesaplanmıştır.

Bu çerçevede:

1. Özellikle son yıllarda Zımni Milli Gelir Deflatörü ile ÜFE ve TÜFE arasındaki ilişkinin kopmasının ardında yatan gerekçe nedir?
2. Yine bu çerçevede 2006–2008 döneminde ÜFE ile (Zımni) Milli Gelir Deflatörü neredeyse aynı artış hızına sahip iken, bu tarihten sonra neden ayrışmaya başlamıştır?
3. Özellikle Üretici Fiyatlarıyla (Zımni) Milli Gelir Deflatörleri arasındaki ayrışmanın ekonomik büyümeye yaptığı pozitif katkı için ne düşünüyorsunuz?
4. Milli gelir tahminlerinde yapılan güncellemelerin alt detaylarını ve gerekçelerini, güncelleme ile birlikte kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz? Yine bu çerçevede milli gelirin alt bileşenlerine ait zımni deflatörlerde yapılan değişikliklerin nedenlerini kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz?